

אתר הקהילות והמומחים
המקיף בישראל בתחום המוגבלויות

abiliko

חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955

14/12/10

אריה סעדה

תחום העיסוק שלי הוא עבודה סוציאלית. אני עובד סוציאלי, ופקיד סעד לחוק הסעד (טיפול במפגרים) כ-27 שנים, במחלקה לשירותים חברתיים....

[הבלוג](#)

חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955

עדכון אחרון - ס"ח תשע"א חוברת 2264, עמ' 74, תיקון מס' 2

1. הגדרות(תיקון: תשס"א)

בחוק זה -

"**בית-משפט**" - לרבות בתי-דין, ועדות וגופים אחרים המוסמכים כדין לעניני-שיפוט, ולמעט בית-משפט הדין בפלילים;

"**קטין**" - מי שלא מלאו לו 18 שנה;

"**נידון קטין**" - ענין העומד להכרעה בבית-משפט, ושהכרעתו חייב או רשאי בית המשפט להביא בחשבון קטינותו של קטין, אף שהקטין אינו בעל-דין;

"**נידון חולה-נפש**" - ענין העומד להכרעה בבית-משפט, ושהכרעתו חייב או רשאי בית המשפט להביא בחשבון את מחלתו של חולה הנפש, אף שחולה הנפש אינו בעל-דין;

"**חולה נפש**" - לרבות לקוי בשכלו;

"**נידון נעדר**" - ענין העומד להכרעה בבית משפט, ושהכרעתו חייב או רשאי בית המשפט להביא בחשבון את העובדה שאדם פלוני נעדר מישאל או שמקום מגוריו אינו ידוע, אף שהאדם אינו בעל דין.

"**עובד סוציאלי לעניני סדרי דין**" - עובד סוציאלי שמונה לעניני חוק זה לפי [סעיף 9](#).

2. צו לעובד סוציאלי לעניני סדרי דין(תיקון: תשע"א)

רשאי בית המשפט לצוות על עובד סוציאלי לעניני סדרי דין לחקור בנידון קטין ולחוות דעתו בתסקיר בכתב.

3. סמכויות עובד סוציאלי לעניני סדרי דין(תיקון: תשע"א)

נצטווה עובד סוציאלי לעניני סדרי דין כאמור [בסעיף 2](#), רשאי הוא, לצורך הכנת תסקירו, להיכנס לכל מקום בו נמצא או עשוי להימצא הקטין או חולה הנפש ולחקור כל אדם שהוא סבור שיש לו ידיעות הנוגעות לקטין או לחולה הנפש, וחייב הנחקר לענות לעובד סוציאלי לעניני סדרי דין תשובות כנות ומלאות, אך אין הוא חייב לעשות כן אם התשובה עלולה לגולל עליו אשמה פלילית.

4. מסירת תסקיר עובד סוציאלי לעניני סדרי דין לבעל הדין(תיקון: תשע"א)

התסקיר שהגיש עובד סוציאלי לעניני סדרי דין כאמור ימסר לבעל הדין ובית המשפט ישמע כל טענה שבפיהם לכתוב בתסקיר אם לא ציווה בית המשפט, מטעמים מיוחדים, שאין לגלות את תוכן התסקיר, כולו או מקצתו.

5. חקירת עובד סוציאלי לעניני סדרי דין(תיקון: תשע"א)

א. בית-משפט רשאי, בכל שלב של הדיון, לצוות על עובד סוציאלי לעניני סדרי דין לבוא ולהיחקר בפניו בנידון קטין, אף אם לא נצטווה למסור תסקיר כאמור [בסעיף 2](#).

ב. הוראות [בסעיף 4](#) יחולו על חקירה לפי סעיף זה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

6. אין מערערים על דרך עריכת התסקיר(תיקון: תשע"א)

הטענה כי תסקיר שהגיש עובד סוציאלי לעניני סדרי דין לא נערך לפי הוראות חוק זה, לא תשמש עילה לערעור.

7. דין חולה נפש(תיקון: תשע"א)

הסמכויות הנתונות בחוק זה לבית-משפט ולעובד סוציאלי לעניני סדרי דין בנידון קטין, נתונות לו גם בנידון חולה-נפש, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

8. סמכויות היועץ המשפטי לממשלה

רשאי היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, אם הוא סבור שטובת קטין, חולה-נפש או נעדר דורשת זאת, לפתוח בכל הליך בבית-

משפט, וכן להתייצב ולטעון בכל משפט שבו נדונים נידון קטין או נידון חולה-נפש או נידון נעדר.

9. מינוי עובדים סוציאליים לעניין סדרי דין(תיקון: תשע"א)
שר הרווחה והשירותים החברתיים ימנה עובד סוציאלי ראשי וכן עובדים סוציאליים לעניין חוק זה, שיפעלו לפי הנחיותיו של העובד הסוציאלי הראשי, בדרך כלל או לעניין מסוים; חלק עובד סוציאלי לעניין סדרי דין על ההנחיות בעניין מסוים, ישוב העובד הסוציאלי הראשי ויכריע בדבר לאחר שקיים התייעצות בעניין זה עם העובד הסוציאלי ועם גופים אחרים שמצא לנכון.
10. ביצוע ותקנות
שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

קישורים לתיקונים מהאתר של כנסת ישראל
תיקון 2 - ס"ח תשע"א, חוברת 2264, עמ' 75 בסעיף 3

הוראת תע"ס 3.20 - תפקידו ודרכי עבודתו של פקיד סעד לחוק הסעד סדרי דין

תפקידו ודרכי עבודתו של פקיד סעד לחוק הסעד סדרי דין

הוראת תע"ס: 3.20, תאריך פרסום: 4/3/2008, תאריך תחולה: 1/3/2008, תאריך עדכון: 3/3/2011.
ראה גם דוח צוות סלונים-נבו לבחינת עבודת פקידות הסעד לסדרי דין, אשר פורסם בנובמבר 2008 ואומץ על ידי שר הרווחה.
ראה גם דוח הביניים של וועדת שניט לבחינת ההיבטים המשפטיים של האחריות ההורית בגירושין אשר פורסם באפריל 2008.

1. כללי
  - 1.1 הוראה זו באה במקום ההוראה הזאת מיום 21.6.98.
  - 1.2 פקיד הסעד נקרא באמצעות מנהל המחלקה לש"ח לחוות דעה ולהמליץ בסוגיית ההורות בטובתם של קטינים ובדילמות הקשורות בהגנה על קורבנות אלימות במשפחה, וחסויים לרבות חולי נפש וחסרי ישע הזקוקים להגנה ולאפטרופסות. למרות הדגש המוצהר על טובת הקטין, לרבות חסוי וחסר הישע, הראייה שתנחה את פקיד הסעד מושפעת מראיית המערכת המשפטית, צרכיה וחשיבותה. התפתחותם התקינה של הקטינים וחשיבות איכות חייהם של חסויים וחסרי ישע. התערבותו של פקיד הסעד הינה, בדרך כלל, מכוח צו של ערכאה משפטית או פניה יזומה של ב"כ היועץ המשפטי ומתבצעת דרך כניסה למשפחה בשעת משבר זמני או מתמשך. יש לראות את התערבותו של פקיד הסעד, במהלך עריכת תסקיר שנושאו פירוד או גירושין כהליך טיפולי ומשמעותי בחיי המשפחה כולה, אשר ישאף ככל שניתן לסייע להורים לקיים הורות משותפת תוך חלוקת האחריות והמעורבות בכל היבטי חיי הילד.
  2. הגדרות
  - 2.1 פקיד סעד - עובד מחלקה לשרותים חברתיים, כשיר לעבודה סוציאלית כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו-1996, אשר מונה ע"י שר הרווחה לצורך יישום החוקים השונים המפורטים להלן.
  - 2.2 פקיד סעד ראשי - עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו-1996, אשר מונה ע"י שר הרווחה לעניין חוק הסעד סדרי דין (בענייני קטינים חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955.
  - 2.3 פקיד סעד מחוזי לחוק הסעד סדרי דין - עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו-1996, אשר מונה לפקיד סעד מחוזי ע"י שר הרווחה.
  - 2.4 יועץ משפטי - יועץ משפטי במשרד הרווחה המשמש במסגרת הלשכה המשפטית לב"כ היועץ המשפטי לממשלה ומקום מושבו במשרד הראשי או במחוזות המשרד.
  - 2.5 ערכאה משפטית - בית דין דתי, בית משפט השלום, בית משפט לענייני משפחה, בית המשפט המחוזי, בית משפט עליון גם כשבתו כבית משפט גבוה לצדק (בג"ץ), בית דין רבני גדול, בית דין דתי לערעורים.
  - 2.6 השרות - השרות לרווחת הפרט והמשפחה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים.
  - 2.7 תסקיר - תוצאות חקירה פסיכוסוציאלית של פקיד סעד וחוות דעתו המוגשת לערכאה משפטית, או ליועץ המשפטי.
  - 2.8 קטין נזקק - בהתאם להגדרתו בחוק הנוער (טיפול והשגחה). התש"ך-1960.
  3. עקרונות עבודתו של פקיד הסעד
- עבודתו של פקיד הסעד לסדרי דין מאופיינת בראיית התא המשפחתי כמערכת, והעבודה מתבצעת תוך דו שיח מתמשך עם הצוות המקצועי במחלקה לש"ח ובקהילה ועם מרכיבי המשפחה. עקרון טובת הילד הינו תמיד עקרון על. יש לקיימו תוך ברור ומתן עזרה להורים, כדי לסייע בחיזוק המערכת

- המשפחתית. הורים שנפרדו, ממשיכים להיות הורים לילדיהם וחלק מתפקידו של פקיד הסעד הינו, בנוסף להיותו הזרוע הארוכה של בית המשפט - לסייע, להנחות ולהדריך בתכנון ההורות, תוך הסתייעות בצוות המחלקה לשירותים חברתיים ובמסגרות אחרות של שירותי הרווחה המקומיים ושירותים אחרים בקהילה.
4. כמו עקרון טובת החסוי, שמירה על כבודו, המלצה למינוי אפוסטרופוס שידאג לצרכיו האישיים ו/או הכספיים.
4. החוקים עליהם מופקדים פקידי הסעד
 חוק הסעד סדרי דין (בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, חוק גיל הנישואין, חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), החוק למניעת אלימות במשפחה, תיקון 26 לחוק העונשין (חוק חסרי ישע), חוק הוצאה לפועל.
- להלן החוקים:
- 4.1 חוק הסעד סדרי דין (בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955 (להלן חוק הסעד סדרי דין) מאפשר לבית המשפט או לבית הדין לצוות על פקיד סעד לחקור ולחוות דעתו, בתסקיר בכתב ובעל פה בעניין של קטין או חולה נפש (ראה נספח א').
  - 4.2 חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות התשכ"ב-1962, קובע את הסמכויות של הורים כאפוסטרופוסים לילדיהם הקטינים, וכן סמכויות של גורמים שונים לצורך הגנה על חסויים וסמכויות של אפוסטרופוסים המופקדים על עניינם של חסויים (ראה נספח ב').
- כמו כן קובע החוק:**
- א. מתי וכיצד פונה אחד ההורים לבית המשפט בעניין הנתון לאפוסטרופוסותו, כגון: חילוקי דעות בין ההורים בעניין החזקת ילדים וחינוכם.
  - ב. באילו נסיבות ימונה אפוסטרופוס למי שאינו מסוגל לטפל בענייניו (כגון: לקוי בנפשו). בהתאם לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, מתבקש פקיד הסעד לחקור ולהגיש תסקיר בענייני אפוסטרופוסות של הורים כלפי קטין או למי שהוא חסוי, וכן לשמירת ענייניהם של קטינים חולי נפש וחסויים (כולל בשאלות שינוי שם משפחה לקטין המרת דת ואבהות). לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, לפקיד הסעד סמכות לחקור אנשים שיש להם ידיעות הנוגעות לחסוי, לרבות קטינים ופסולי דין אם ראה צורך בכך לשם הגנה עליהם, וזאת גם אם אין הליך בבית המשפט - סמכותו של פקיד הסעד אף לגרום לייזום הליכים לצורך הגנה על החסוי, באמצעות/באישור היועץ המשפטי.
  - 4.3 חוק הוצאה לפועל - התשכ"ז-1967 סעיף 62, תיקון התשל"ח-1978 - מחייב את המוציא לפועל להסתייע בפקיד סעד בביצוע פסק דין להעברה או מסירת קטין לידי הורה. כן יסייע פקיד הסעד בקיום הסדרי ביקור וקשר בין הורים לבין ילדם הקטין, בהתאם לחוק וכאשר פסק הדין אינו ניתן לביצוע, אלא על כורחו של הקטין, או שהיו קשיים אחרים בביצוע פסק הדין, רשאי המוציא לפועל לפנות לבית המשפט בבקשת הוראות פעולה. (ראה נספח ג').
  - 4.4 חוק גיל הנישואין התש"ו-1950 - מאפשר לבית המשפט לפנות לפקיד סעד לקבלת תסקיר בגין מתן או אי מתן היתר נישואין לקטינים מתחת לגיל 17. (ראה נספח ד').
  - 4.5 חוק למניעת אלימות במשפחה התשנ"א-1991 - מאפשר לבית המשפט לפנות לפקיד סעד להכנת תסקיר לעניין מתן צו הגנה ולמתן המלצות על דרכי טיפול במשפחה והמלצות לגבי הפעלת צו ההגנה (נספח בהוראה 3.28 בתע"ס - ונספח הוראה 3.23 בתע"ס).
  - 4.6 חוק אמנת האג - (החזרת ילדים חטופים) התשנ"א-1991 - מאפשר לבית המשפט לפנות לפקיד הסעד בבקשה לתסקיר בענייניו של קטין וכן לסייע באכיפה של החלטת בית המשפט בדבר החזרת הקטין או קיום הסדרי ראייה. בכל פניה להגשת תסקיר בצו של בית משפט, יש לפעול עפ"י ההנחיות שבהוראה 8.36 בתע"ס.
  - 4.7 חוק בתי המשפט לענייני משפחה התשנ"ה-1995 - מאפשר לבית המשפט לענייני משפחה לצוות על פקיד הסעד להגיש תסקיר ורשאי פקיד הסעד ליזום הליך בבית המשפט בכל עניין הנוגע לקטין באישור או באמצעות היועץ המשפטי (ראה הוראה 3.34 בתע"ס). חוק זה יוצר שינוי בתפיסה, בהדרכה ופעולה, נביחסים שבין המערכת המשפטית לבין השירותים הסוציאליים.
  5. מטרת ותפקידים של פקידי הסעד
    - 5.1 הבטחת שלומם וטובתם של ילדים שהוריהם בהליכי פירוד וגירושין ובכל הקשר אחר: הגנה על זכויות קטינים בשעה שאין להוריהם היכולת לדאוג לצורכיהם ולזכויותיהם או כאשר קיים ניגוד אינטרסים ביניהם או בדרך אחרת ע"י מינוי אפוסטרופוס לקטינים במקום או ביחד עם ההורים הטבעיים. סיוע בבנייה ושמירה על הקשר של הילד עם שני הוריו, סיוע להורים לבנות הורות משותפת תוך לקיחת אחריות משותפת על הילד.
    - 5.2 הסדרת קשר בין הורים לילדיהם על פי הסמכת הערכאה השיפוטית בסעיפים 19 ו-68 לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות.
    - 5.3 הגנה על זכויות חסויים ע"י מינוי אפוסטרופוס או ע"י נקיטת צעדים אחרים.
    - 5.4 הבטחת טובתם של קטינים כאשר הם בסכנה של נישואין מוקדמים.
    - 5.5 פקיד סעד יעשה כל שביכולתו להפנות לשרותי טיפול לזוג/משפחה בכל מקרה בו, על סמך אבחון, נמצא סיכוי לקיים את שלמות המשפחה ו/או לקיים התערבות למניעת קונפליקטים בין בני זוג על מנת להבטיח וליצור סיכוי ליחסים תקינים בין ההורים לבין ילדיהם גם לאחר פירוד ההורים.
    - 5.6 מניעת אלימות במשפחה - התערבות לצורך בדיקת רמת מסוכנות וצורך במתן הגנה, סיוע והפניה לטיפול, הן לנפגעי אלימות במשפחה והן לפוגעים המתאימים לקבלת יעוץ וטיפול.
    - 5.7 אמנת האג (החזרת ילדים חטופים) - המלצה על הסדרי ראייה בין הקטין להוריו והבטחת שלומו של הקטין בעת החזרתו להורה ולמדינה ממנה נחטף תוך שמירה על האינטרס של קטין.
    - 5.8 ייזום הליכים בבית המשפט לענייני משפחה בהתאם לסעיף 3(ד') לחוק בית המשפט לענייני משפחה, בכל עניין הקשור לקטין באישור או באמצעות היועץ המשפטי.
  6. מינוי פקיד סעד
    - 6.1 מנהל המחלקה אחראי לקיום שירות בתחום סדרי דין וידאג לקבלת מינוי כחוק לפקיד הסעד ולהכשרתו.
    - 6.2 מנהל המחלקה לשירותים חברתיים רצוי למנות פקיד סעד אחד לפחות בכל צוות שכונתי.
    - 6.3 מנהל המחלקה לשירותים חברתיים יציע מועמדים להכשרה ולמינוי כפקידי סעד. פקיד הסעד המחוזי יראיין את המועמדים ויבדוק אם עונים לכישורים הבסיסיים להלן.
    - 6.4 המועמד לתפקיד פקיד סעד חייב לענות לכישורים הבסיסיים הבאים: עובד סוציאלי בהתאם לחוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו-1996, רשום בפנקס העובדים הסוציאליים, בעל נסיון של לפחות 3 שנים בעבודה סוציאלית עדיפות בתחום הייעוץ והטיפול במשפחה. המועמד לתפקיד יעבור ויסיים בהצלחה קורס הכשרה לפקיד סעד. חיוני, להקנות לעובד המועמד, למלא תפקיד פקיד סעד ידע ומיומנות בתחומים הקשורים לטיפול במשפחה, עריכת חקירות, הורות, דיבוב ילדים, אבחון, גישור, כתיבת תסקיר ועוד.
    - 6.4 מי שסיים בהצלחה הכשרה לתפקיד פקיד סעד, ימלא שאלון מועמד פקיד סעד (נספח ה'), ויצרף תולדות חיים ותמונה צבעונית בגודל 2.2X2.1 לפקיד סעד מחוזי, לשם הוצאת מינוי. המינוי ישלח לפקיד הסעד המחוזי באמצעות מנהל המחלקה לשירותים חברתיים. פקיד הסעד המחוזי, לאחר ראיון ובדיקה, יעביר החומר לפקיד הסעד הראשי. פקיד הסעד הראשי אחראי לביצוע הליכי הרישוי והמינוי של פקיד הסעד.
    - 6.5 פקיד סעד העומד לסיים את תפקידו כפקיד סעד מסיבה כלשהי, יודיע על כך בכתב למנהל המחלקה לשירותים חברתיים. מנהל המחלקה לשירותים חברתיים יסכם עם פקיד הסעד מועד ותנאי הפסקת פעילותו, ויעביר ההודעה לפקיד הסעד המחוזי, פקיד הסעד המחוזי יודיע לפקיד הסעד הארצי כדי לבטל המינוי של פקיד הסעד. על פקיד הסעד ברשות המקומית להחזיר את תעודת פקיד הסעד אל פקיד הסעד המחוזי.
    - 6.6 פקיד הסעד הארצי רשאי לפעול לביטול מינוי של עו"ס לפקיד הסעד אם נראה לו, על בסיס דיווחים של מנהל ו/או מפקחים מחוזיים ו/או פקיד סעד מחוזיים, כי אינו מתאים לתפקיד זה.
    7. דרכי עבודתו של פקיד סעד מקומי
      - 7.1 פניה להגשת תסקיר בעבור ילדים שהוריהם בהליכי פירוד או גירושין
        - 7.1.1 פניה להגשת תסקיר בסוגיות הקשורות לילדים ואחריות ההורית כלפיהן מגיעה מערכאה משפטית, שופט או דיין. לעיתים הפניה מועברת באמצעות בא כוח היועץ המשפטי לממשלה.
- על פקיד הסעד להתחיל בעריכת התסקיר: הזמנת בני המשפחה תלווה בדף מידע להורים בהליכים משפטיים (נספח ו'). זימון ההורים ביחד ולחוד,

איסוף נתונים ממוסדות החינוך, בריאות ורווחה בקהילה, פגישה עם הילדים (לחוד וביחד עם הוריהם), איסוף נתונים ממטפלים ומוסדות עמם נמצאת המשפחה בקשר וריכוז מידע מגורמים רלוונטיים. על התסקיר להגיע לערכאה המשפטית בהתאם למועד שנקבע, או לבקש דחיה מנומקת בכתב לפי סעיף 7.1.8 להלן.

7.1.2 כאשר מעורב בתיק היועץ המשפטי, יש להעביר אליו העתק התסקיר. במהלך המעורבות של פקיד הסעד לסדרי דין יערך ביקור בית אחד לפחות ובו יש לשאוף שהילדים או החסויים ישתתפו. ביקורים ומפגשים נוספים יעשו עפ"י הצורך כולל ביקור פתע.

במידה ולא ניתן לבצע אחת מהפעולות לעיל ינמק זאת פקיד הסעד בתסקיר.
7.1.3 חקירת כל הגורמים הרלבנטיים, איסוף מידע הנחוץ ועריכת התסקיר וחימה על התסקיר, יבוצע ע"י פקיד סעד בעל מוני כחוק. רשאי פקיד הסעד, במידת הצורך, להתייעץ עם הממונים עליו, עם חבריו לעבודה ולהיעזר בעו"סים מהמחלקה המעורבים בטיפול במשפחה, אולם האחריות הישירה לטיפול בכל פניה מערכאה משפטית או מב"כ היועץ המשפטי לממשלה ולכל האמור בתסקיר, מצויה בידי פקיד הסעד ועליו להיות מעורב בטיפול הנדרש ככל שהדבר ניתן בהתחשב בנסיבות. בכל מקרה פקיד הסעד חותם על התסקיר ואחראי כלפי הערכאה המשפטית על הטיפול בפניה ועל התוכן של התסקיר.

7.1.4 בתהליך הפניה לגופים השונים, פקיד הסעד יצטייד בתעודת פקיד סעד תקפה ויצגה בעת הצורך.
7.1.5 התסקיר יכתב עפ"י המתכונת המפורטת בהנחיות לכתיבת תסקיר במצב פירוד וגירושין (ראה נספח ז'), בסוף התסקיר תוצגנה המלצות מנומקות ובנסיבות מיוחדות דילמות ושיקולים לדרכי פעולה מומלצות. המלצות פקיד הסעד נתונות להחלטת הערכאה המשפטית או לב"כ היועץ המשפטי (אם התסקיר הוזמן על ידו). כאשר לא ניתן לבצע את אחת או יותר מהפעולות בסעיפי 7.1.1-7.1.5 לעיל ינמק פקיד הסעד בתסקיר.

7.1.6 הנחיות לאיסוף מידע ממקורות שונים לצורך כתיבת תסקיר:

מקור ראשון: כאשר המידע ידוע לפקיד הסעד מידיעה אישית (דברים שפקיד הסעד ראה, שמע, והתרשם מהם באופן אישי).
מקור אחר: מידע המגיע לפקיד הסעד שלא מידיעתו האישית (באמצעות גורמים אחרים).

א. תפקידו של פקיד הסעד לבדוק ולאסוף נתונים ומידע לעריכת תסקיר לבית המשפט ו/או בית הדין או ב"כ היועץ המשפטי, להביא לידיעה מראש למקור הראשון עמו משוחח, כי המידע / או ההערכה או הדיווח עשויים להיות מועברים לידיעת בית המשפט או בית הדין או לב"כ היועץ המשפטי.

ב. בהתאם לסעיף 3 לחוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים חולי נפש ונעדרים) התשט"ו-1955 - אם מוסר המידע מסרב למסור את המידע או הדיווח שברשותו, יש להביא לידיעתו כי הינו מחוייב במסירת מידע או דיווח הנוגעים לקטין או לחסוי, אלא אם מדובר על מצב בו עלול להפילול ואם יסרב, יכול פקיד הסעד לפנות לבית המשפט כדי לחייבו למסור את המידע הנדרש שברשותו.

ג. אם נמסר לפקיד הסעד מידע שאינו ממקור ראשון ואינו מידיעתו האישית של פקיד הסעד, יש לעשות כל מאמץ כדי לאמת את המידע ככל שהדבר ניתן.

ד. כאשר אין אפשרות לבדוק ולאמת את המידע ממקור אחר והמידע מאוד רלבנטי להערכת מצבו של הקטין או החסוי, יש להביא את המידע בתסקיר, אולם יש צורך לדווח בתסקיר שהמידע הינו ממקור אחר ולא היתה אפשרות לאמתו.

ה. אם אומת המידע שנמסר מהגורם האחר, אולם לאחר מכן המקור האחר מכחישו - יש להביא לידיעתו של המקור שהמידע יימסר בתסקיר לבית המשפט ולבית הדין או לב"כ היועץ המשפטי, אך בתסקיר ידווח על הכחשתו.

כאשר האימות אושר ע"י המקור האחר יש למסור לו כי המידע יוצג בתסקיר.

7.1.7 בהמלצותיו בסוף התסקיר, יציין פקיד הסעד בקשה לקבל העתק ההחלטה (פסק דין) של בית המשפט או בית הדין.

7.1.8 העתק מכל תסקיר ישלח אל פקיד הסעד המחוזי, ולאחר מילוי טופס נתוני יסוד. העתק התסקיר לבעלי הדין - עפ"י סעיף 4 לחוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, "תסקיר שהגיש פקיד הסעד כאמור, יימסר לבעלי הדין". בעלי הדין ובאי כוחם רשאים לקבל את העתק התסקיר מתוך תיק הערכאה המשפטית, ולשם כך עליהם לפנות בבקשה. על פקיד הסעד לקיים שיחה ולהביא לידיעת בני הזוג את המסקנות וההמלצות בתסקיר, לפני הדיון בערכאה המשפטית. יתכנו מקרים בהם ישקול פקיד הסעד שלא לקיים שיחה זו. קיום השיחה עם הצדדים וההנמקות המקצועיות עשוי להקל על הצדדים ואף עשוי לסייע בפתיחת פתח להתדיינות מקצועית טיפולית. פעולה זו אם בוצעה או אם לאו תרשם בתסקיר.

7.1.9 הופעה בבית המשפט/בית הדין

סעיף 5 לחוק הסעד סדרי דין ובענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים (התשט"ו-1955) - מאפשר לערכאה המשפטית לצוות על פקיד הסעד להופיע בפניו לחקירה בכל שלב של הדיון וחייב פקיד הסעד למלא אחר הוראות הערכאה המשפטית. לקראת הופעתו בבית המשפט/בית הדין, יכול פקיד הסעד להיעזר בליווי עובד סוציאלי נוסף מהמחלקה או פקיד הסעד המחוזי ו/או היועץ המשפטי, הכל לפי צרכיו ולפי הערכת פקיד הסעד המחוזי. השתתפות העו"ס תתבצע בהסכמת המשפחה ורק אם אין בכך פגיעה בחוזה הטיפול ו/או באמון בינו לבין המשפחה.

טרם הופעה בבית המשפט יש להקפיד לעבור על התסקיר וכל החומר הקשור בו ולהתמצא בתכנים הרלוונטיים על מנת לעמוד בחקירה בצורה מקצועית.

במקרים בהם פקיד הסעד לא זומן לתת עדות בערכאה משפטית ומתרשם פקיד הסעד כי טובתו של הקטין עלולה להיפגע ממהלך ההליכים או כתוצאה מהם, ייזום פקיד הסעד הופעה בדיון בבית המשפט/בית הדין וייתייב לדיון לשם הצגת טובתו של הקטין.

7.1.10 פקיד סעד המכיר היכרות אישית צד מן הצדדים הנוגעים בדבר, הן בזיקה לעבודתו והן אם אחרת (אין הכוונה להיכרות כמטופל במש"ח) ובמקרה וקיימת השפעה או אינטרס ישיר או עקיף - יעביר הטיפול לפקיד סעד אחר ובתיאום ובאישור פקיד סעד מחוזי) כאשר מועבר הטיפול לרשות מקומית אחרת חובה להסדיר בין הרשויות המקומיות את נושא הביטוח של פקיד הסעד האחר.

7.1.11 מנהל המחלקה לשירותים חברתיים אחראי לקיים מעקב ופיקוח על הטיפול של פקיד הסעד בפניות המתקבלות מהערכאות המשפטיות או ב"כ היועץ המשפטי להגשת תסקירים. פקיד הסעד המחוזי נושא באחריות המקצועית כלפי פקיד הסעד המקומי בכל הנוגע להמלצות לערכאות המשפטיות או לב"כ היועץ המשפטי בכל המקרים בהם יתייעצו עמו. פקיד הסעד במחלקה לשירותים חברתיים ידווח על פעילותו באורח שוטף לממונה עליו: מר"צ או למנהל המחלקה לשירותים חברתיים.

7.1.12 קיבל פקיד סעד מביהמ"ש או מבית הדין או מב"כ היועץ המשפטי פנייה להכנת תסקיר ובני הזוג מתגוררים בישוים שונים, יחולו ההנחיות דלהלן:

א. התסקיר יערך ע"י פקיד סעד אחד. פקיד סעד האחראי לתסקיר יהיה מאזור המגורים של ההורה אצלו נמצאים הילדים. על פקיד הסעד האחראי להיפגש לפחות פעם אחת עם כל המערכת המשפטית. כאשר לא ניתן לעשות זאת ינמק בתסקיר.

ב. במקרה שאזורי המגורים של שני בני הזוג מרוחקים וקיים קושי משמעותי בהטלת החקירה על פקיד סעד אחד, יסתייע פקיד הסעד האחראי להגשת התסקיר בעו"ס/בפקיד הסעד במחלקה לשירותים חברתיים המרוחקת.

ג. במקרים בהם ישנם חילוקי דעות ואין הסכמה בנוגע לאחראי לעריכת התסקיר, יובא העניין:
1. לפקיד הסעד המחוזי להכרעה.

2. לא הגיע פקיד הסעד המחוזי להכרעה, יובא העניין להכרעת פקיד סעד ראשי.

7.1.13 פקיד הסעד מחוייב בהתייעצות מקצועית עם מדריך ראש צוות במחלקה לשירותים חברתיים או עם מנהל המחלקה לשירותים חברתיים בטרם יוגש התסקיר. במקומות קטנים או בהעדר נגישות למדריך ראש צוות, בטרם יוגש התסקיר מחוייב פקיד הסעד להעבירו לעיון לעובד סוציאלי נוסף.

7.1.14 פקיד הסעד המחוזי יעמוד לרשות פקיד הסעד המקומי / או מנהל המחלקה לשירותים חברתיים למתן ייעוץ והנחיה כיצד לפעול. כל שינוי מהותי מהנחיית פקיד סעד מחוזי יעשה בתיאום עמו.

7.1.15 ועדת תסקירים מקומית

- א. קריטריונים להפניה לוועדת תסקירים
1. קושי להגיע לאבחון - צוות רב מקצועי מסייע באבחון המערכת המשפטית
2. צורך לגבש תוכנית טיפולית למשפחה - הצוות מסייע בגיבוש התוכנית ובהמלצות לערכאה המשפטית.
3. קושי של המשפחה לשתף פעולה עם פקיד הסעד ולקבל את סמכותו.
4. סיוע לפקיד הסעד בגיבוש המלצות לערכאה המשפטית.
5. סיוע לפקיד הסעד במקרים קשים ומורכבים.
6. סיוע לפקיד הסעד במקרים בהם ניתנו סמכויות בהתאם לסעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.
7. במקרים בהם קיים קושי ביישום ואכיפה של צווי בית המשפט/בית הדין.
8. במקרים בהם מדובר, עפ"י התרשמות פקיד הסעד, בילדים בסיכון ובבדיקת הצורך במעורבות של פקיד סעד לחוק הנוער, ו/או ועדת החלטה בתהליך הכנת תסקיר.

ב. המשתתפים בוועדת התסקירים חברים קבועים

- מנהל המחלקה לשירותים חברתיים או מי מטעמו
- פקיד סעד מחוזי לסדרי דין - מומלץ
- יו"ר הועדה - פקיד סעד לסדרי דין הבכיר במחלקה לשירותים חברתיים
- פסיכולוג ילדים, או יעוץ פסיכיאטרי - מומלץ.
- פקיד הסעד לסדרי דין (מציג המקרה).
- מדרוך ראש צוות (של פקיד הסעד המציג) - מומלץ.

משתתפים מוזמנים (בהתאם לכל מקרה)

- ההורים
- פקיד סעד לחוק הנוער
- עו"ס משפחה
- אנשי חינוך, אנשי בריאות, אנשי טיפול נוספים - אלה ימסרו את המידע אך לא ישתתפו בדיון.
- ידיד/פסיכולוג - כמלווה לאחד ההורים.
- ילדים או בני משפחה אחרים - עפ"י שיקול דעת.

הזמנת המשפחה לדיון

הזמנת המשפחה תיעשה בכתב בצירוף דף מידע על ועדת תסקירים (נספח ח') ההורים יוזמנו ביחד - מתוך ראיית הצורך והאפשרות לחיזוק ההורות וקבלת האחריות המשותפת לגורל הילדים. ההתייעצות והדיון ההמשכי בועדה יבוצע בנוכחות או ללא נוכחות ההורים בהתאם לשיקול דעת חברי הועדה. תוצאות הדיון וההמלצות ימסרו למשפחה. עורכי הדין מטעם כל אחד מההורים יוכלו להשתתף בדיון רק בהסכמת שני ההורים, וזאת במעמד של משקיפים.

ג. המועדים לקיום ועדות התסקירים

ועדת התסקירים תתכנס בקביעות ו/או לפי הצורך. כאשר קיימות פניות דחופות, מעבר למועדים המתוכננים, יעשה מאמץ לכנס את חברי הועדה.

ד. תיעוד דיוני ועדת התסקירים

בתום הדיון בוועדת התסקירים יסוכמו עיקרי הדיון וההמלצות, יצוינו שמות ותפקידי המשתתפים. סיכום זה יחסר למשפחה ויתוויק בתיק המשפחה

ובמידת הצורך גם לבית המשפט/בית הדין.

7.1.16 אם תוך כדי עריכת התסקיר נמצא שאחד ההורים (בסכסוכי משפחה) חולה נפש - יתייעץ פקיד הסעד עם היועץ המשפטי ו/או עם פקיד הסעד המחוזי בטרם הגשת התסקיר לגבי הצורך במינוי אפוטרופוס להורה. במקרים אלה יוכל פקיד סעד לבקש מעורבות של היועץ המשפטי בערכאה המשפטית, בבקשה שלא יינתן פסק דין טרם גיבוש תסקיר והמלצות.

7.1.17 במחלקות לשירותים חברתיים בהן אין באופן זמני פקיד סעד לסדרי דין בעל מינוי, מנהל המחלקה ו/או העו"ס המטפל מחוייב בהתייעצות עם פקיד סעד מחוזי קודם כתיבת הדוח הסוציאלי.

7.1.18 במחלקה לשירותים חברתיים קטנה בה מוטלים כל התפקידים על 1-2 עובדים סוציאליים, לרבות תפקיד פקיד סעד - מנהל המחלקה והעובד המקצועי יתייעצו עם פקיד הסעד המחוזי.

7.1.19 הפניה לטיפול

מתברר במהלך החקירה הפסיכו-סוציאלית, עוד לפני הגשת התסקיר, שהמשפחה זקוקה לטיפול, יציע פקיד הסעד למשפחה טיפול ע"י גורם מוסמך. ההחלטה על טיפול במסגרת המחלקה תינתן ע"י מדרוך ראש צוות ו/או מנהל המחלקה לשירותים חברתיים. במקרה זה יגיש פקיד הסעד תסקיר לערכאה המשפטית בו יפרט בין השאר, כי המשפחה נמצאת בטיפול או כי הוצע למשפחה טיפול וע"י מי.

7.1.20 ביצוע פסק דין

בכל מקרה בו נדרשת פעילות של פקיד הסעד לביצוע החלטות הערכאה המשפטית, תיעשה הפעילות ע"י פקיד הסעד או ע"י עו"ס אחר במחלקה או ע"י מדרוך ראש צוות או גורם טיפולי אחר.

7.1.21 בכל מקרה שהיתה פניה מההוצאה לפועל, בהתאם לסעיף 62 לחוק ההוצאה, התשכ"ז-1967, לפקיד הסעד לביצוע פסק דין בעניין קטינים - מתפקידו של פקיד הסעד לסייע אישית או באמצעות מי שייקבע ע"י מנהל המחלקה לשירותים חברתיים, בביצוע ההחלטה. זאת תוך נקיטת כל האמצעים הנדרשים לשמירת טובתו ושלומו של הקטין, הכנתו וסיוע בעת הביצוע. נוכח פקיד הסעד, לאחר התייעצות עם מדרוך ראש צוות, או מנהל המחלקה לשירותים חברתיים, או פקיד הסעד המחוזי, כי להליך ההוצאה לפועל השלכות קשות עד כדי פגיעה של ממש בנוגעים בדבר וכי קיים סיכון בביצוע כפוי, יזום התייעצות ויגיש חוות דעת כתובה (כולל המלצות) להוצאה ולפקיד הסעד המחוזי - על מנת שראש ההוצאה לפועל יוכל לפעול בהתאם לסעיף 62 (ב) לחוק ההוצאה לפועל המאפשר לו לפנות לערכאה המשפטית שנתנה את פסק הדין בבקשת הוראות.

7.2 פניה לפקיד סעד לכתיבת תסקיר עפ"י חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות

פניה יכולה להגיע מערכאה משפטית או מב"כ היועץ המשפטי או מיוזמתו של פקיד הסעד. כמו כן, קיימת אפשרות לפניה מכל גורם אחר, כגון עו"ס, אחות, רופא - במידה וקיים חשש שיש צורך להגן על חסוי, או בנקיטת אמצעים לצורך כך, כגון: מינוי אפוטרופוס. פניה לפקיד הסעד מכל גורם תיבדק בהקדם האפשרי ע"י פקיד הסעד תוך שימוש בסמכויות שהוענקו לו עפ"י החוק האמור. כאשר מתעוררות שאלות בעניין החקירה, יש לפנות לקבלת הנחיות והתייעצות לפקיד הסעד המחוזי ולפי הצורך לפקיד הסעד הראשי. בשאלות עקרוניות - יפנה פקיד הסעד המחוזי או הראשי ליועץ המשפטי.

7.2.1 בכל פניה לפקיד הסעד עפ"י חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, לרבות פניות להגשת התסקיר, האחריות על ביצוע ועריכת התסקיר,

הינה על מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ועל פקיד הסעד מהמחלקה לשירותים חברתיים בה מתגורר החסוי. הנחיות בספח ט' מקום מגוריו של החסוי ייחשב כמקום בו הוא שוהה דרך קבע כולל: בית אבות ומעון אחר. כאשר מקום מגוריו של החסוי כיום הינו ברשות מקומית, שונה ממקום מגוריו במהלך חייו (לפני כניסתו למסגרת החדשה), ניתן להיעזר בקבלת מידע מהמחלקה לשירותים חברתיים מהרשות המקומית בה התגורר בעבר.

כאשר מתעוררים ספקות הן באשר למקום מגורי הקבע של החסוי, הן לגבי פקיד הסעד האמור לטפל בפניה או לגבי כל שאלה אחרת שתעורר לגבי הוראות סעיף זה, יובא העניין להכרעת פקיד הסעד המחוזי או הראשי, אשר רשאים לחרוג מהאמור בסעיף זה לפי הצורך. בדיקת התאמתם של המבקשים להתמנות כאפוטרופסים - תבוצע ע"י אותו פקיד סעד המבצע את התסקיר אודות החסוי והחתום עליו. זאת לאור העובדה שחלק מאחריותם של האפוטרופסים הינה, בין השאר, גם להוכיח נגישות וזמינות לחסוי. במקרים חריגים כשהדבר אינו אפשרי, ניתן להיעזר בפקיד סעד מהרשות המקומית בה מתגוררים המועמדים להתמנות כאפוטרופסים. בכל מקרה, האחריות לעריכת התסקיר והגשתו לבית המשפט או ליועץ המשפטי, הינה על פקיד הסעד והמחלקה לשירותים חברתיים בה מתגורר החסוי.

- אדם המתגורר בדרך קבע בחו"ל. לא יתמנה כאפוטרופוס יחיד על חסויו.
- לא יתמנה אפוטרופוס על רכוש מי שמשמש כמשפחה אומנת לקטין אלא באישור פקיד סעד מחוזי.
- 7.2.2 נתמנה לאדם אפוטרופוס הוא בא בעלי החסויו, ולא במקום שירותי הרווחה. החסויו ממשיך להיות זכאי לכל שירותי הרווחה כפי שהוא היה זכאי להם לפני המינוי.
- 7.3 פניה לפקיד הסעד לכתיבת תסקיר עפ"י חוק גיל הנישואין התשי"ב-1950
- הנחיות לכתיבת התסקיר עפ"י הנחיות בנספח י'
- 7.4 פניה להגשת תסקיר בעניין צו הגנה עפ"י החוק למניעת אלימות במשפחה תשנ"א-1991 יש לפעול עפ"י ההנחיות שמפורסמות בהוראה 3.28 בתע"ס
- 7.5 פניה להגשת תסקיר או לפעולה בעניין חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים) תשנ"ב-1991 יש לפעול עפ"י ההנחיות שמתפרסמות בהוראה 8.36 בתע"ס.
8. ייזום הליכים ע"י פקיד היעד
- עפ"י חוק בני המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, סעיף 3(ד) - רשאי פקיד הסעד, באמצעות או באישור היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, להגיש תובענה לפי חוק זה בעניין מענייני המשפחה הנוגע לקטין. לעניין סעיף זה "הגשת תובענה" הינה לרבות הגשת בקשה במסגרת תובענה שהוגשה על ידי אחר ולרבות הופעה בבית המשפט.
- ייזום הליכים ע"י פקידי הסעד יבוצעו על גבי טפסים מיוחדים (נספח י"א) ולאחר התייעצות עם מדריך ראש צוות ועם פקיד הסעד המחוזי.
- הבקשה תוגש באמצעות היועץ המשפטי או באישורו. לשם התייעצות עם היועץ המשפטי, יש להכין דו"ח מפורט ולהגישו במועד מתאים ליועץ המשפטי, וזאת לאחר התייעצות וקבלת אישורו ובמידת הצורך ליווי פקיד הסעד המחוזי.
9. במקרה בהם יש קטינים אשר נראה כי הם קטינים נזקקים
10. עפ"י חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות התשכ"ב-1962 -
- א. במקרים בהם יש צורך להגן על קטין או חסויו, רשאי פקיד הסעד לבצע חקירה בעניינו גם אם לא נדרש לכך ע"י ערכאה משפטית. במקרה זה יעביר פקיד הסעד את מימצאו והמלצותיו באשר לדרכי טיפול ליועץ המשפטי במחוז, להחלטה על נקיטת אמצעים לשם הגנה על הקטין או החסויו. כאשר אין הליך בערכאה משפטית ובכל מקרה של קטין, חולה נפש, או חסויו שקיים לגביהם צורך במינוי אפוטרופוס, פקיד הסעד יטפל בעניין תוך הסתייעות ביועץ המשפטי (ראה גם סעיף 6.25).
- ב. עפ"י חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות מסמיך בית המשפט/בית הדין את פקיד הסעד להסדרת קשר בין הורים לילדים. על פקיד הסעד לפנות לערכאה השיפוטית לפי נספח י"ב.
11. הנחיות לפקידי הסעד לחוק הסעד סדרי דין בדבר כתיבת תסקירים והסדרי ראייה, לגבי נשים וילדים השוהים במקלטים לנשים מוכות או בדירות מעבר
- א. האחריות על כתיבת התסקיר - התסקיר לבית המשפט, או לבית הדין הדתי - יכתב ע"י פקיד הסעד במחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית בה התגוררה המשפחה לפני מעבר האישה למקלט. ההנחה הינה כי העו"סים במחלקה לשירותים חברתיים נמצאים בקשר עם האישה ועם העו"ס במקלט במהלך שהותם שם, ושהותה של האישה במקלט הינה זמנית בלבד.
- ב. פקיד הסעד במחלקה לשירותים חברתיים יקיים במהלך עריכת התסקיר קשר עם שני בני הזוג, יפגש עם הבעל/האב ויקיים ביקור במקלט על מנת להיפגש עם האישה והילדים ויקבל מידע עדכני מהעו"ס במקלט על מצב האישה והילדים. כל חריגה מנוהל זה תיעשה באישור פקיד סעד מחוזי.
- ג. התסקיר לערכאות המשפטיות הפונות יכתב ע"י פקיד סעד. מידע שהתקבל מעו"ס המקלט יימסר לערכאות המשפטיות אך ורק בתסקיר פקיד הסעד. דיווח עו"ס המקלט יועבר שירות לבית המשפט או לביה"ד רק אם נתקבלה בקשה מפורשת מן הערכאה המשפטית לקבל מידע זה מן המקלט. כן יכלול התסקיר פעולות המתוכננות עם עזיבת האשה את המקלט.
- ד. כאשר מתעוררים ליווי דעות בדבר הסדרי הראייה בין פקידי הסעד והעו"סים במקלטים, יתקיים דיון משותף עם פקיד הסעד המחוזי לסדרי דין ומפקחיות מחוזיות/בשירות לרווחת הפרט והמשפחה, פקיד הסעד המחוזי/ראשי יכריע בסוגיה.
- ה. בתסקיר פקיד הסעד, יוצגו הנסיבות שהובילו להימצאות האשה והילדים במקלט. תוצג העמדה המקצועית של הגורמים המטפלים המעורבים בטיפול במשפחה והתוכניות לעתיד. פקיד הסעד יקפיד לא לציין בתסקיר את מקום המקלט (לרבות היישוב).
- ו. הסדרי ראייה - בתסקיר לבית המשפט או לבין הדין הדתי, יפורטו גם ההצעות המדויקות לגבי הסדרי הראייה שנקבעו להורה עם ילדיו. מפגשים בין האב לילדים לא יתקיימו בשום מקרה במקלט לנשים מוכות ויש להימנע מפגשים בתחנת המשטרה. מנהל המחלקה לשירותים חברתיים אחראי למתן פתרון הולם למפגשי הורה-ילד שיאפשרו: הגנה מספקת לילדים ומפגש באווירה הולמת בין ההורה לילדים. אם במרחק גיאוגרפי סביר נמצא "מרכז קשר הורים-ילדים" - ויש צורך בכך תסתייע המחלקה לשירותים חברתיים במרכז זה לצורך קיום המפגשים. אם אין בנמצא "מרכז קשר הורים-ילדים" - יש לקיים את המפגשים בין הקטינים להורה במבנה של המחלקה לשירותים חברתיים הסמוכה גיאוגרפית למקלט, כגון: בתחנה לייעוץ בחיי נישואין ומשפחה באזור. יש לתאם את הפיקוח על הסדרי הראייה במקרה זה עם מנהל המחלקה לשירותים חברתיים או מנהל מסגרת אחרת (תחנה, מרכז קשר) ולקבל את הסכמתם להסדר.
- תאום הסדרי הראייה עם מרכז הקשר או מקום אחר יעשה ע"י פקיד הסעד לס"ד ועליו חלה האחריות להיות בקשר עם המלווה את הביקורים. עובדי המקלט ידאגו להגעת הילדים למפגש עם אביהם במקום ובמועד שנקבעו ותואמו עמם.
12. האחריות על כתיבת תסקיר לאשה בדירת מעבר (הכותרת אינה במקור)
- תסקיר לגבי אשה אשר עברה לאחר שהותה במקלט לנשים מוכות (עם/ללא ילדיה) לדירת מעבר יכתב אף הוא ע"י פקיד סעד מהמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית בה התגוררה האשה בעבר. רק משעברה האשה לדירת עוצמה - יכתב התסקיר ע"י פקיד סעד מהמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית בה נמצאת הדירה.
13. עבודה מול בתי המשפט לענייני משפחה
- בתי המשפט לענייני משפחה זקוקים לשירותיהם של פקידי הסעד לצורך קבלת החלטות בעניינים משפחתיים, בעניינים שבינו לבניה ועניינים הקשורים להגנה על קטינים, קורבנות אלימות חסרי ישע וחסויים.
- 13.1. בקשה לתסקיר או לאכיפה וביצוע של פסק דין, תועבר עפ"י צו שופט מבית המשפט ישירות למחלקה לשירותים חברתיים, עם העתק לפקיד הסעד המחוזי.
- 13.2. האחריות על ביצוע הצו הינה על מנהל המחלקה לשירותים חברתיים או מי שהתמנה על ידו.
- 13.3. התסקיר יועבר במועד שנקבע ע"י בית המשפט. במידה ובשל שיקולים מקצועיים או נסיבות מיוחדות נדרשת דחיה בהגשת התסקיר, יוגש לבית המשפט תסקיר ביניים עם הסבר מדוע לא ניתן להשלימו או בקשת דחיה מנומקת, תוך ציון המועד בו יוגש התסקיר. כאשר היועץ המשפטי מעורב בתיק, יש להעביר העתק גם אליו.
- 13.4. כאשר אין שיתוף פעולה מצד אחד ההורים או שניהם יגיש פקיד הסעד תסקיר שבו פירוט המידע שבידו לערכאה השיפוטית יפרט עפ"י שיקול דעתו המלצות בנוגע לטובת הקטינים, לאחריות ההורית, והקשר של הקטין עם מי מהוריו.
- 13.5. בהתאם לאמור בסעיף 3(ד) לחוק בתי המשפט לענייני משפחה תשנ"ה-1955, יכול פקיד הסעד לאחר היוועצות עם הממונה במחלקה לשירותים חברתיים ועם פקיד הסעד המחוזי, ליזום הליך בבית המשפט. הליך זה יתבצע באמצעות או באישור היועץ המשפטי. אישור היועץ המשפטי יתקבל בתיאום עם פקיד הסעד המחוזי. הליך זה יתבצע תוך שימוש בטפסים מיוחדים (ראה נספח י"א).
- 13.6. עבודת פקידי הסעד נתונה לפיקוחם של פקידי הסעד המחוזיים ופקיד הסעד הראשי. אין ליחידת הסיוע סמכויות פיקוח ואחריות בקשר לעבודתם של פקידי הסעד. יחידת הסיוע רשאית לקיים קשר עם פקיד הסעד המחוזי או הראשי לגבי דרכי עבודה וקשר עם פקידי הסעד.
- 13.7. פקיד הסעד הראשי והממונה הארצי על יחידות הסיוע יתאמו ותכנית פעולה לחיזוק הקשר והתיאום בין יחידות הסיוע לבין פקידי הסעד (נספח י"ג).

14. תפקידו של פקיד הסעד המחוזי
- 14.1 פקיד סעד מחוזי נדרש להיות נגיש זמין להתייעצות מקצועית עבור פקידי הסעד ברשויות המקומיות. כמו כן, נדרש לסייע בכל דרך בהתערבויות חירום של פקידי הסעד ברשויות המקומיות בכל עת (בערבים בהגים ובסופי שבוע).
- 14.2 פקיד הסעד המחוזי משתתף בוועדות תסקירים והינו אחראי לקיום הוועדות על פי הנהל שקבוע בתע"ס.
- 14.3 במחלקות לשירותים חברתיים בהן אין אפשרות למנות פקיד סעד עקב מחסור (זמני או ממושך) בכח אדם, יקבע פקיד הסעד המחוזי בהתייעצות עם מנהל המחלקה לשירותים חברתיים את האופן להפעלת שירות בתחום סדרי דין.
- 14.4 פקיד הסעד המחוזי יקיים בקרה על ביצוע ויישום של החלטות הערכאות המשפטיות/השוטלו על פקיד הסעד והמחלקות לשירותים חברתיים.
- 14.5 כאשר מתגלעים חילוקי דעות בין פקידי הסעד לבין מדרוך ראש צוות או לבין מנהל המחלקה לשירותים חברתיים או בין פקידי סעד שונים, יקיים פקיד הסעד המחוזי דיון לליבון משותף ובמידת הצורך יפעל להעברת הטיפול לפקיד סעד אחר.
- 14.6 פקיד הסעד המחוזי בודק הצורך ומאשר ביצוע ומימון הערכות תפקוד ויכולות הוריות.
- 14.7 פקיד סעד מחוזי מתאם התערבות בין הלשכה המשפטית לבין פקידי סעד ברשות המקומית.
- 14.8 פקיד סעד מחוזי מופקד על בדיקה ומתן מענים לתלונות של מטופלים על עבודת פקיד הסעד לסדרי דין, ברשות המקומית.
- 14.9 פקיד הסעד נדרש לקיים מפגשי יעוץ והעשרה קבוצתיים לפקידי הסעד ברשויות המקומיות.
- 14.10 פקיד הסעד המחוזי מופיע על פי הצורך בביה"מ לענייני משפחה ובתי דין ומתלווה לפקיד הסעד המקומי בהתאם לשיקול דעתו.
- 14.11 פקיד הסעד המחוזי עפ"י שיקול דעתו יבדוק יאשר ויעביר את רשימת המועמדים לקורס הכשרה לפקידי סעד.
- 14.12 קיום קשר ודיאלוג עם הערכאות השיפוטיות ברמה המחוזית.
- 14.13 פקיד הסעד המחוזי יציג סוגיות המתעוררות במסגרת מוערבותו עם פקידי הסעד מהרשויות המקומיות בפני פקיד הסעד הראשי.
- 14.14 פקיד הסעד מעורב בגיבוש מדיניות והטמעתה ברשויות המקומיות.
15. תפקידיו של פקיד הסעד הראשי
- 15.1 פקיד הסעד הראשי אחראי לביצוע הפעולות הנובעות מן החוק ולקביעת מדיניות בתחום סדרי דין תוך עדכון דרכי טיפול ע"י קיום בקרה על תקינות ביצוע עבודת פקידי הסעד המחוזיים ופקידי הסעד המקומיים במחלקות לשירותים חברתיים בהתאם לחוק ולמדיניות המשרד.
- 15.2 פקיד הסעד הראשי יכריע בחילוקי דעות ו/או קושי בקבלת החלטות בין פקידי סעד מקומיים וכן בין פקידי סעד מקומיים לפקידי סעד מחוזיים, ובין פקידי הסעד המחוזיים וברור התלונות לאחר דיון מקצועי משותף.
- 15.3 באחריות פקיד הסעד הראשי הוצאת מינויים לפקידי סעד על ידי שר הרווחה וכן באחריותו לפעול לביטול מינויים של פקידי סעד אשר חדלו מלכה בתפקיד או אשר אינם ממלאים תפקידם כראוי.
- 15.4 בסמכותו של פקיד הסעד הראשי להעביר את אחריות לעריכת תסקיר מפקיד סעד אחד למשנהו, לרבות פקיד סעד מחוזי.
- 15.5 באחריות פקיד הסעד הראשי ברור תלונות.
- 15.6 קיום דיאלוג וקשר עם הערכאות השיפוטיות ברמה הארצית.
- 15.7 פקיד הסעד הראשי אחראי לגבש מדיניות בתחום סדרי דין, יזום והשפעה על חקיקה בתחום.
16. סמכויות פקידי הסעד
- בכל המחלקות לשירותים חברתיים יפעלו הסדרי כוננות של פקידי הסעד לצורך מילוי משימות הנגזרות מהפעלת החוקים, בשעות עבודה שמעבר לשעות העבודה המקובלות.
- אופן ביצוע הסדר הכוננות וקריאות הפתע והדיווח - בהתאם לסעיף 4 בהוראת 3.24 בתע"ס.
17. מימון
- העסקת פקידי הסעד המקומיים עובדי רשויות מקומיות מתקנה תקציבית "השתתפות בשכר עובדי רשויות מקומיות" 23.10.13.41.
18. בקרה
- משרד הרווחה מפעיל בקרה שוטפת באמצעות המחוזות וע"י עובדי אגף הבקורת הפנימית.
- נספחים
1. נספח א' - חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים) תשט"ו-1955
- ראה את החוק המעודכן.
2. נספח ב' - חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות
- ראה את החוק המעודכן.
3. נספח ג' - חוק ההוצאה לפועל התשכ"ז-1967 - פרק ו': ביצוע בעין
62. מסירת קטין [תיקון: תשל"ח, תשנ"ה]
- א. הורה פסק הדין למסור קטין, או לאפשר מגע, התראות או קשר בין הורה לבין ילדו הקטין שאינו נמצא בהחזקתו, או לעשות כל דבר אחר בקשר לקטין ונקבע בהחלטה שהביצוע עשה באמצעות ההוצאה לפועל, ינקוט המוציא לפועל בכל הצעדים הנדרשים לביצוע פסק הדין, והוא להסתייע לשם כך בפקיד סעד כמשמעותו בחוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955.
- ב. קבע המוציא לפועל שפסק הדין אינו ניתן לביצוע אלא על כרחו של הקטין והיה הקטין לדעתו של המוציא לפועל מסוגל להבין בדבר, או שהיו קשיים אחרים בביצוע פסק הדין, רשאי ראש ההוצאה לפועל לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין בבקשת הוראות.
4. נספח ד' - חוק גיל הנישואין, תש"י-1950
1. פירושים [תיקון: תשנ"ח]
- בחוק זה -
- "נער" - גבר שלא מלאו לו שבע עשרה שנים;
- "נערה" - אשה שלא מלאו לה שבע עשרה שנים;
- "נישואין" - כוללים קידושין; והפועל "נשא", לכל בניניו, יתפרש לפי זה;
- "פקיד סעד" - פירושו - אדם שנתמנה על ידי שר הסעד להיות פקיד סעד לצורך חוק זה.
2. עבירות [תיקון: תשנ"ח]
- מי שעשה אחד מאלה -
- א. נשא נערה או נשאה נער;
- ב. ערך נישואין, או סייע בכל תפקיד שהוא בעריכת נישואין, או בקשר לעריכת נישואין, של נערה או של נער;
- ג. השיא נערה או נער שהם בתו או בנו שהם נתונים לאפוסטרופוסות - דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. עילת תביעה להתרת קשר נישואין [תיקון: תשי"ט, תשנ"ח]
- א. נערכו נישואין בניגוד לסעיף 2, והם תופסים לפי החוק החל על עניני המעמד האישי של הצדדים-תשמש העובדה שהנישואין נערכו בניגוד לסעיף 2 עילת תביעה להתרתם בדרך של גט, או בדרך של פירוק קשר הנישואין, או בדרך אחרת, הכל לפי הוראות החוק החל על עניני המעמד האישי של הצדדים.
- ב. תביעה להתרת קשר נישואין על יסוד העילה האמורה בסעיף קטן (א) יכולה להיות מוגשת על ידי מי שנישאה בהיותה נערה או מי שנישא בהיותו נער, או על ידי אחד מהוריהם או מאפוסטרופסיהם, או על ידי פקיד סעד.
- ג. הוגשה, שלא על ידי פקיד סעד, תביעה להתרת קשר נישואין על יסוד העילה האמורה בסעיף קטן (א), ובשעת הגשת הת
- נספח י"ד - ילדים יתומים מאב ומאם בגין תאונות דרכים או מקרה עוולה אחר השוהים במשפחת אומנה
1. לילדים ימונו 2 אפוסטרופוסים אחד לגוף ואחד לרכוש.

2. אם הילדים הושמו במשפחה אומנת של קרובי משפחה, תבחן אפשרות לפעול למנותם לאפוטרופוסים לגוף אך לא לרכוש. אם בתקופת המשבר הראשונית יתעורר הצורך למנות קרוב משפחה המגדל את הילדים כאפוטרופוס גם לרכוש, יש לפעול למנוי זמני בלבד, כאשר יוכרו כמשפחת אומנה יש מיידית למנות אפוטרופוס אחר לרכוש. כל זאת תוך כדי ידוע המשפחה המגדלת בכל שלב.
3. לוועדת תכנון, טיפול והערכה יוזמן גם האפוטרופוס על הרכוש. תבנה תוכנית טיפולית משותפת, בה יובהרו אלו צרכים של הקטין ממומנים על ידי המשרד. אם קיימים צרכים נוספים שאין המשרד מממן, יתבקש האפוטרופוס על הרכוש לפעול למימון אותם הצרכים הנוספים, ובהתאם לצורך לקבל אישור בית המשפט או האפוטרופוס הכללי.
4. במקרים שהילדים התייתמו עקב תאונת דרכים.
  - א. על העו"ס המטפל ברשות המקומית ליידע את הפיקוח המחוזי של השירות לילד ונוער במשרד על האירוע: סוג האירוע, מועד קרות האירוע.
  - ב. המשרד יפנה לפרקליטות המדינה לתבוע את חברת הביטוח על הוצאות המדינה בגידול הילדים עד גיל 18.

משרד לפי שעה

מחיות Google

www.Regus.co.il

נספח ז' (3.20)

הנחיות לכתיבת תסקיר לטובת ילדים שהוריהם נפרדו או התגרשו

לכבוד _____ תאריך _____

הערכאה השיפוטית _____

מס' תיק: _____

עיר _____

ביה"ד/בימ"ש _____

כבוד השופט/הדיין/הקאדי

הנדון: **תסקיר בעניין הקטין/ים:** _____

עפ"י בקשת ביה"ד/בימ"ש בעניין ילדים / סדרי ראייה וכו' מתאריך _____
אם התסקיר הוא תסקיר משלים, יש לציין משלים לתסקיר מתאריך _____
אם הוא תסקיר ביניים, יש לציין כי מוגש תסקיר ביניים בלבד,
אם יש קשיים בהשלמתן יש לציין אלו הם הקשיים.

התסקיר מבוסס על פגישות עם _____
לפרט עם מי, מס' הפגישות עם כל אחד ומקום ביצוע הפגישות.

מס' פגישות _____, משך הזמן וכן לציין ביקורי בית. אם יש מקורות
אינפורמציה נוספים (בכתב, בשיחה טלפונית וכיו"ב) - יש לצייןם.

יש לציין מי הגורמים שהיו מעורבים בתהליך עריכת התסקיר וגיבוש ההמלצות, כולל
התייעצות ו/או דיון משותף עם פקיד סעד מחוזי וראשי.

א. עובדות

(1) מבנה המשפחה

שם האב	גיל	(שנת לידה)	ארץ מוצא	שנת עליה	מקום מגורים
שם האם	גיל	(שנת לידה)	ארץ מוצא	שנת עליה	מקום מגורים
שם הילד	גיל	(שנת לידה)	ארץ מוצא	שנת עליה	מקום מגורים
שם הילד	גיל	(שנת לידה)	ארץ מוצא	שנת עליה	מקום מגורים
שם הילד	גיל	(שנת לידה)	ארץ מוצא	שנת עליה	מקום מגורים

אם אלו נישואין שניים של אחד או שני בני הזוג, יש לציין שם משפחה קודם. אם יש ילדים מנישואין קודמים, לציין מקום הימצאם והקשר שמקיים עמם ההורה.

(2) לגבי כל אחד מההורים:

מקורות הכנסה של המשפחה: מעבודה ושלא מעבודה, רכוש, תנאי הדיור המשותף (ברכישה/בשכירות).

אורח חיים: מסי שנות לימוד והיכן, מקצוע, עיסוק, מסורת/דת/חילוני.

משפחת מוצא, מצב בריאותי/נפשי.

(4) תיאור חיי המשפחה (זוגיות/הורות)

עד לנקודת המשבר, תיאור המשבר, היסטורית המשבר (פיתאומי או מתמשך), תיאור מערכת היחסים בין בני הזוג בעבר ובהווה, תאור מערכת היחסים בין כל אחד מהם לבין הילדים, מילוי פונקציות פיזיות ורגשיות.

תאור מערכת יחסים משמעותיים עם משפחת המוצא ואחרים.

תאור כיצד רואה כל אחד מההורים את התכנית שלו בעתיד לגבי עצמו והילדים וכיצד כל אחד מהם רואה את חלקו של האחר בחיי הילדים בהווה ובעתיד. יש לבחון אפשרות להורות משותפת ואופן חלוקת אחריות ההורית ביניהם.

לציין - אם המשפחה היתה בטיפול בעבר: מתי, כמה זמן, מי מבני המשפחה (הכוונה לטיפול בנושאים הנוגעים בחיי הילדים וביחסים בין בני הזוג וביחסים בין בני הזוג לילדיהם). כמו כן יש לציין תוצאות הטיפול והשלכותיו.

(5) הילדים (לכל ילד בנפרד למלא הפרטים הבאים):

שם, גיל, מקום לימודים (גן, ביה"ס וכיו"ב - דתי/חילוני).
תאור הילד פיזית והתנהגותית, גדילתו והתפתחותו של כל ילד ותפקודו
בעבר עד לשלב המשבר ובמהלך המשבר; ובהווה: מערכת היחסים בינו לבין
כל אחד מהוריו (כפי שתופס הוא אותם). יש לקבל אינפורמציה נוספת
מגורמים אחרים של מערכת היחסים בין הילד להוריו לילד. מערכת היחסים
בינו לבין אחיו ואחיותיו ובני גילו.
היכן וכיצד רואה הילד את עצמו לאחר הגירושין (כולל קשר עם ההורה עמו
הוא לא מתגורר).
יש לציין גורמי סיכון לילדים גם כאשר אינם נובעים ממשבר הנישואין
(כמו: מחלה, פיגור וכיו"ב).

ב. איבחון, הערכה ומסקנות

הכוונה לסיכום הערכת העובדות ואיבחון המערכת המשפחתית של פקיד הסעד
כותב חוות הדעת.

1. לציין הצרכים והיכולת של הילדים בהתאם לגילם ומינם, להערכת יכולת כל
אחד מההורים לספקם, תוך ראיית מקומו של ההורה השני בחיי הילד
ויכולת כל אחד מהם לשתף פעולה בביצוע תכנית מוצעת כולל יכולת
להיעזר בגורם טיפולי.
2. עוצמת הקונפליקטים בחיי המשפחה וכיצד הם השפיעו ומשפיעים על חיי
הילדים.
3. אם קיים הסכם גירושין בין בני הזוג יש להתייחס אל תוכן ההסכם.
4. יש להתייחס בפירוט מירבי ליכולת להפיק תועלת ממנו.
יש להתייחס למידת המוטיבציה ושיתוף הפעולה לכך.

ג. המלצות

- חובה לגבש המלצה מנומקת וחד משמעית לערכאה משפטית. במידה ואין
אפשרות בשלב כתיבת התסקיר לגבש המלצות, יש לנמק בפני הערכאה
המשפטית הסיבות ולהציג בפני הערכאה המשפטית את הפעולות הנדרשות
על מנת להגיע להמלצה.
- ההמלצות חייבות להיות בהתאם לרוח התסקיר ולשקף את האבחון
וההערכה המקצועית. ההמלצות חייבות להתייחס למהות הבקשה
הספציפית שהובאה ע"י הערכאה המשפטית (משמורת, הסדרי ראייה.
במידה ולא התבקשה התייחסות ספציפית תכלול ההמלצה התייחסות
כוללת לשאלת האפשרות למשמורת, הורות משותפת והסדרי ראייה).

- והמלצות להמשך טיפול למערכת המשפחתית במידת הצורך.
בהקשר להסדרי הראייה, חיוני, במיוחד במקרים המורכבים, להתייחס בפרוט מירבי.
- המלצה להסדרי ראייה במרכז קשר- על פקיד הסעד לציין בתסקיר כי הביקורים מותנים בקבלת כללי מרכז הקשר לרבות הסמכות של עו"ס מרכז הקשר להפסיק הביקור כאשר התנהגות המבקר מסכנת את הילד או את צוות המרכז.
- על פקיד הסעד לדווח מיידית לבית המשפט עם ההמלצות המתאימות לשמירת טובתו של הקטין .
- המלצה לטיפול רק לאחר שפקיד הסעד בדק את ישימות ההמלצה, הפניה עם כתובות ספציפיות של גורמי טיפול.
- המלצה להעביר החלטות הערכאה השיפוטית אליו.

הערות

1. במקרה והחקירה לא הסתיימה עד למועד בו היה צריך להגיש התסקיר, יש להעביר תסקיר ביניים המציין מה נעשה עד לאותו מועד, האינפורמציה הקיימת באותו מועד ולציין מתי תושלם החקירה, אם יש קשיים בהשלמתה, לציין הקשיים. כאשר יש צורך, קיימת אפשרות לבקש עזרה מהערכאה השיפוטית.
2. במקרה ולאחד מבני המשפחה בעיה נפשית, התפתחותית או רפואית, יש להוסיף אישור מגורם מוסמך המאמת עובדה זו (חוות דעת רפואית, פסיכיאטרית או פסיכולוגית).
3. אם במהלך התסקיר התעוררו התלבטויות אשר חייבו פניה לגורם מומחה לצורך בדיקה מעמיקה נוספת (בצו ביה"ד וביה"ד או עפ"י המלצת פקיד הסעד או אחד הצדדים), יש להציג את ממצאי הבדיקות בסעיף ב' של התסקיר (אבחון, הערכה ומסקנות), תוך התייחסות מקצועית של פקיד הסעד לחוות הדעת.

נספח ח' (3.20)

דף מידע על ועדת תסקירים

הורים יקרים!

לאחרונה הנכם נמצאים בקשר עימי, מתוקף תפקידי כפקיד/ת סעד לסדרי דין. התרשמותי כי המערכת משפחתית שלכם מורכבת וטעונה המלווה בכאב ובעוצמות רגשיות. לעיתים אנו נתקלים במשפחות שחוות תהליך פירוד ו/או גירושין, כמו שלכם, כשילדיכם מושפעים, וסובלים ממנו ונמצאים בזירת המאבק - ביניכם ההורים. אני מתרשמת/ת שיש צורך להעמיק ולהרחיב את מסגרת ההתייעצות באשר להמלצות המתאימות ביותר לטובת ילדיכם ולכם ההורים. לצורך כך הנכם מוזמנים לדיון ב"ועדת תסקירים" בהשתתפות צוות מקצועי מורחב הכולל:

_____
_____
_____

אתם מוזמנים לוועדה כהורים ותהיה לכם הזדמנות להביע עמדותיכם, רצונותיכם, התלבטויותיכם דאגותיכם והשגותיכם בפני הצוות המקצועי המורחב.
הועדה תדון במשפחתכם כשטובת ילדיכם עומדת לנגד עיניה. מטרת הועדה להתרשם מהמערך המשפחתי על מנת לגבש המלצות (רצוי שתהינה מוסכמות עליכם) שיועברו לבית המשפט/בית הדין במסגרת התסקיר. כמו כן הועדה תסייע לכם ההורים לחפש דרכים מתאימות לחלוק באחריות ההורית לטובת ילדיכם. לצורך הדיון בועדה תתבקשו לחתום על טופס ויתור סודיות. (במידת הצורך) תוך ימים ספורים לאחר הדיון יימסר לכם סיכום הדיון וכן ההמלצות שגובשו. משך הדיון בועדה כשלוש שעות. ברצוני לציין כי הועדה איננה הליך משפטי כי אם התערבות מקצועית טיפולית, ואנו מקוים שמפגש זה יתרום להשגת הבנות הוריות בינכם לטובת ילדיכם. ועדת התסקירים תתקיים בתאריך _____ בשעה _____ בכתובת _____

ב ב ר כ ה _____
(שם פקיד הסעד)